

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 74.949 van 3 juli 1998

A. 78.566/XIII-628

In zake : **SIRAULT** Hugues,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Frédéric VELDEKENS, advocaat,
Dageraadstraat 18
1000 Brussel.

A. 78.567/XIII-629

In zake : **SALAMBIER** Jean,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Frédéric VELDEKENS, advocaat,
Dageraadstraat 18
1000 Brussel.

A. 78.569/XIII-630

In zake : **de Beroepsvereniging Belgische
Vereniging van Tuinarchitecten en
Landschapsarchitecten,**
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Frédéric VELDEKENS, advocaat,
Dageraadstraat 18
1000 Brussel,

tegen :

het Waals Gewest, vertegenwoor-
digd door zijn Regering,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LAMBERT, advocaat,
Defrélaan 19
1180 Brussel.

**DE WND. VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de vordering die Hugues SIRAULT op 12 mei 1998 heeft ingesteld met het oog op de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Waalse Regering van 5 maart 1998 tot vervanging van de artikelen 279 tot 283 van het Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, stedenbouw en Patrimonium;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoeker de nietigverklaring van dezelfde handeling vordert;

Gezien de vordering die Jean SALEMBIER op 12 mei 1998 heeft ingediend met het oog op de schorsing van de tenuitvoerlegging van het voormelde besluit van de Waalse Regering van 5 maart 1998;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoeker de nietigverklaring van dezelfde handeling vordert;

Gezien de vordering die de Beroepsvereniging Belgische Vereniging van Tuinarchitecten en Landschapsarchitecten op 12 mei 1998 heeft ingediend met het oog op de schorsing van de tenuitvoerlegging van het voormelde besluit van de Waalse Regering van 5 maart 1998;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij dezelfde verzoekende partij de nietigverklaring van dezelfde handeling vordert;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van mevr. VOGEL, adjunct-auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikkingen van 16 juni 1998 waarbij wordt bepaald dat de zaken voorkomen op de terechtzitting van 30 juni 1998 om 9.30 uur;

Gelet op de kennisgeving van de beschikkingen tot vaststelling van de rechtsdag en van het verslag aan de partijen;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. J. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de verzoekers verschijnt, en van Mr. N. WEINSTOCK, loco Mr. P. LAMBERT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevr. VOGEL, adjunct-auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten diestig zijn voor het onderzoek van de vorderingen tot schorsing :

Bij besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 5 april 1990 is in titel I van boek IV van het Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium (WWROSP) een hoofdstuk VIbis ingevoegd dat het opschrift "Voorwaarden waaronder een natuurlijke of rechtspersoon kan worden belast met het opstellen van plannen, schema's en reglementen" draagt. Dat hoofdstuk bevatte de artikelen 202-1 tot 202-5. Die bepalingen zijn de artikelen 279 tot 283 van het WWROSP geworden in

de bij het decreet van 27 november 1997 vastgestelde tekst ervan.

Overeenkomstig artikel 279, zoals het opgesteld was vóór het bestreden besluit, kon een natuurlijke persoon of rechtspersoon enkel worden belast met het opstellen van een plan van aanleg, een grondgebruiksplan, een structuurschema of een stedenbouwkundige verordening indien hij erkend was door de Executieve of door de gemachtigde ambtenaar. Een afzonderlijke erkenning werd toegekend, per categorie, voor de plannen van aanleg en de grondgebruiksplannen, enerzijds, en voor de structuurschema's en de stedenbouwkundige verordeningen, anderzijds. De erkenning werd toegekend voor een termijn van drie jaren.

Artikel 280 was geredigeerd als volgt :

" De natuurlijke personen die hun erkenning aanvragen moeten, hetzij in het bezit zijn van een diploma ruimtelijke ordening en stedenbouw uitgereikt door een Belgische instelling of een ermee gelijkgestelde instelling van universitair onderwijs of van hoger onderwijs van het lange type, hetzij een ervaring of een kwalificatie kunnen geven die hen toelaat gelijkgesteld te worden met de houders van een der bovenvermelde diploma's door de voorlegging van plannen, schema's of reglementen die zij opgesteld hebben en waarvan de kwaliteit overeenstemt met de regelen der kunst".

De rechtspersonen die hun erkenning aanvroegen moesten het bewijs leveren dat er onder hun personeel minstens een natuurlijke persoon was die voldeed aan één van beide voorwaarden vervat in de voormelde bepaling.

Artikel 11 van het WWROSP bepaalt het volgende, nadat het is vervangen bij decreet van 27 november 1997 :

" De Regering erkent, op basis van de criteria en volgens de procedure die ze zelf vaststelt, de privaats- of publiekrechtelijke natuurlijke of rechtspersonen die belast kunnen worden met de opmaak of de herziening van de ruimtelijke plannen, plannen van aanleg, stedenbouwkundige reglementen of verkavelingsvergunningen".

Ter uitvoering van die bepaling heeft de Waalse Regering op 5 maart 1998 het besluit aangenomen waarvan de schorsing gevorderd wordt. Dat besluit vervangt de artikelen 279 tot 283 van het WWR0SP.

Het nieuwe artikel 282 van het WWR0SP is als volgt gesteld :

" § 1. De erkenning voor de opmaak of de herziening van verkavelingsvergunningen zonder openstelling van wegen wordt verleend :

- 1° aan elke natuurlijke persoon die in het bezit is van, hetzij een diploma ruimtelijke ordening en stedenbouw afgegeven door een universitaire instelling of door een instelling voor hoger onderwijs van het lange type, hetzij een diploma van burgerlijk ingenieur-architect, architect, industrieel ingenieur in de bouw optie landmeter, een licentie in de geometrologie of een diploma van deskundig landmeter onroerende goederen;
- 2° aan elke rechtspersoon die onder zijn personeel of zijn medewerkers minstens één natuurlijk persoon telt met één van de diploma's bedoeld in 1° en met wie hij een overeenkomst heeft gesloten waarvan de looptijd minstens gelijk is aan die van de erkenning; de naam van de diplomabezitter moet voorkomen op alle overgelegde stukken; de rechtspersoon moet de aangelegenheden i.v.m. ruimtelijke ordening en stedenbouw in zijn maatschappelijk doel opnemen.

§ 2. De erkenning voor de opmaak, de herziening of de wijziging van gemeentelijke plannen van aanleg en verkavelingsvergunningen met openstelling van wegen wordt verleend :

- 1° aan elke natuurlijke persoon die voldoet aan de vereiste bedoeld in § 1, 1°, en die aan de hand van door hem opgemaakte gemeentelijke plannen van aanleg of verkavelingsvergunningen met openstelling van wegen of van ontwerpen die hetzelfde doel hebben, het bewijs levert van een nuttige ervaring i.v.m. de doelstellingen inzake

ruimtelijke ordening en stedenbouw zoals bedoeld in artikel 1, § 1;

- 2° aan elke rechtspersoon die onder zijn personeel of zijn medewerkers minstens één natuurlijke persoon telt die aan de in 1° bedoelde vereisten voldoet en met hem een overeenkomst heeft gesloten waarvan de looptijd minstens gelijk is aan die van de erkenning; de naam van die persoon moet voorkomen op alle overgelegde stukken; de rechtspersoon moet de aangelegenheden i.v.m. ruimtelijke ordening en stedenbouw in zijn maatschappelijk doel opnemen.

§ 3. De erkenning voor de opmaak, de herziening of de wijziging van gemeentelijke structuurplannen en gemeentelijke stedenbouwkundige reglementen wordt verleend aan elke rechtspersoon die de aangelegenheden i.v.m. ruimtelijke ordening en stedenbouw in zijn maatschappelijk doel heeft opgenomen en die kan aantonen dat hij beschikt over een ploeg met aanvullende bevoegdheden inzake stedenbouw, ruimtelijke ordening, architectuur en milieu.

De verantwoordelijke voor deze ploeg moet voldoen aan de vereiste bedoeld in § 1, 1°, en moet aan de hand van door hem opgemaakte gemeentelijke structuurplannen of gemeentelijke stedenbouwkundige reglementen het bewijs leveren van een nuttige ervaring i.v.m. de doelstellingen inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw zoals bedoeld in artikel 1, § 1. Bovendien heeft hij met de rechtspersoon een overeenkomst gesloten waarvan de looptijd minstens gelijk is aan die van de erkenning. De naam van de verantwoordelijke moet op alle overgelegde stukken voorkomen".

Het nieuwe artikel 283/4 van het WWROSP bevat de volgende overgangsbepalingen :

- " De natuurlijke en de rechtspersonen die erkend zijn krachtens de bepalingen van het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 5 april 1990 behouden hun erkenning gedurende een termijn van achttien maanden, te rekenen van de inwerkingtreding van dit besluit, zelfs indien de erkenning in de loop van die termijn vervalt.

Elke natuurlijke of rechtspersoon bedoeld in artikel 282, § 1, wordt uitdrukkelijk en individueel erkend voor de opmaak of de wijziging van verkavelingsvergunningen met of zonder openstelling van wegen. De bij dit lid bepaalde erkenning wordt op

hun verzoek door de gemachtigde ambtenaar afgegeven. Deze erkenning geldt voor verkavelingsvergunningen waarvan het in artikel 116, § 1, tweede lid, 1°, bedoelde ontvangbewijs wordt toegezonden binnen een termijn van achttien maanden, te rekenen van de inwerkingtreding van dit hoofdstuk. Deze erkenning kan niet vernieuwd worden".

De verzoekers Hugues SIRAULT en Jean SALEMBIER, gegradueerden in de tuin- en landschapsarchitectuur, hebben onder de gelding van de vroegere wetgeving de verschillende erkenningen als ontwerper van plannen voor plannen van aanleg, grondgebruiksplannen, structuurplannen en stedenbouwkundige verordeningen verkregen. Hugues SIRAULT is sinds acht jaar de gedelegeerd bestuurder van de CVBA POLY'ART, waarvan de werkzaamheden uitsluitend op ruimtelijke ordening en stedenbouw betrekking hebben. Jean SALEMBIER heeft een erkenning gekregen als natuurlijke persoon en als mandataris van de intercommunale I.E.G. Hij is in 1998 door de stad Moeskroen als arbeidscontractant in dienst genomen en oefent de functie van hoofd van de dienst stedenbouw van die stad uit. Hij treedt namens de stad Moeskroen op als erkenninghouder.

Overwegende dat de drie zaken verknocht zijn en dat er aanleiding is om ze samen te voegen;

Overwegende dat de verzoekers een eerste middel ontlenen aan schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, gebrek aan motivering, schending van het beginsel dat nijverheid en handel vrij zijn, schending van het (nieuwe) artikel 11 van het WROSP, onbevoegdheid van de steller van de handeling en machtsoverschrijding; dat ze betogen dat in het licht van de nagestreefde oogmerken geen enkele overweging kan dienen als rechtvaardigingsgrond om de houders van het diploma van tuin- en landschapsarchitect niet in aanmerking te laten komen voor de in artikel 282 van het

WWROSP bedoelde erkenningen, terwijl de houders van de in die bepaling opgesomde diploma's zulke erkenningen wel kunnen verkrijgen; dat ze aanvoeren dat het leerplan voor het diploma van gegradueerde in de tuin- en landschapsarchitectuur, benevens de verplichte leerstof, vakken omvat zoals studie van het landschap, sociologie van de ruimtelijke ordening, stedenbouw, groene ruimten, ecologie en recht (wetgeving betreffende de stedenbouw en de ruimtelijke ordening); dat ze van oordeel zijn dat de bepalingen van artikel 11 van de WWROSP niet als grondslag kunnen dienen voor de in de bestreden handeling vervatte beperking van het beginsel dat handel en nijverheid vrij zijn;

Overwegende dat de verwerende partij, na er te hebben op geattendeerd dat het beginsel van de rechtsgelijkheid niet belet dat er geen enkel onderscheid zou kunnen worden gemaakt, en dat aan de vrijheid van handel en nijverheid beperkingen verbonden kunnen zijn, erop wijst dat het bestreden besluit tot doel heeft alleen de houders van bepaalde diploma's wier "opleiding duidelijk omschreven is" in aanmerking te laten komen voor een erkenning;

Overwegende dat elk reglement moet steunen op juiste, relevante en aanvaardbare motieven, die moeten voortvloeien uit het dossier dat bij het opstellen van dat reglement aangelegd is, en op basis waarvan de gerechten die van de betwisting van de regelmatigheid van het reglement kennis moeten nemen, de aan hem opgedragen wettigheidscontrole moeten kunnen uitoefenen;

Overwegende dat het ingediende dossier slechts de tekst van het bestreden besluit in twee exemplaren bevat, het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State en een door Minister LEBRUN

ondertekend document van drie bladzijden met de titel "nota aan de Waalse Regering", waaruit blijkt dat de regering het voorontwerp van tekst op 5 februari 1998 aangenomen heeft en dat het advies van de Raad van State op 23 februari 1998 onderzocht is in een orgaan samengesteld uit vertegenwoordigers van verscheidene kabinetten dat in verband met het advies van de Raad van State verschillende opmerkingen heeft gemaakt, waarbij het bepaalde opmerkingen van de Raad verworpen heeft en de tekst op grond van andere opmerkingen gewijzigd heeft; dat nergens in dat document aangegeven is om welke reden de regering bepaalde personen die voorheen erkend waren niet in aanmerking laat komen om te worden erkend; dat de, overigens vage, uitleg die in de memorie van antwoord gegeven is niet de onvolkomenheid van het dossier kan goedmaken, evenmin als de meer omstandige uitleg die ter terechtzitting gegeven is; dat het middel ernstig is;

Overwegende dat de verzoekers betogen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden handeling een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, omdat ze een volledig segment van hun werkgebied zouden verliezen; dat ze betogen dat het beroep van landschapsarchitect de laatste tien jaar geëvolueerd is naar complexe planningsactiviteiten gericht op ruimtelijke ordening en ontwikkeling, in het kader van taken die zowel in de privé-sector als in de overheidssector liggen, en dat de landschapsarchitecten, als ze niet langer de vereiste erkenningen kunnen verkrijgen, geen toegang meer zouden krijgen tot dat werkterrein, waardoor ze de opbrengst zouden verliezen van de door hen gedane investeringen in materieel, alsook het belang bij het gedeelte van hun beroepsactiviteit dat hun voortaan ontvalt; dat de eerste verzoeker inzonderheid aanvoert dat de CVBA POLY'ART, waarvan hij de gedelegeerd bestuurder is en

waarvoor hij een erkenning verkregen heeft, 50% van zijn omzet haalt uit taken waarvoor een erkenning vereist is, wat tot gevolg heeft dat het omstreden besluit hem ertoe zou nopen, hetzij die activiteit die voor het voortbestaan van zijn zaak onmisbaar is stop te zetten, ofwel zich te omringen met een persoon die volgens de nieuwe regeling kan worden erkend, welke laatste oplossing hem de opbrengst van zijn professionele investeringen en het belang bij zijn werk zou doen verliezen; dat de tweede verzoeker onderstreept dat als de stad Moeskroen haar erkenningen wil behouden, ze een persoon zal moeten aanwerven die voldoet aan de nieuwe erkenningsvoorwaarden, waardoor de betrekking in een precair statuut die hij bij het bestuur van die stad bekleedt in het gedrang zou worden gebracht; dat de drie verzoekers aanvoeren dat de in het nieuwe artikel 283/4 vervatte overgangsbepaling niet belet dat het nadeel zich nu reeds voordoet, aangezien de werkgevers die een erkend personeelslid in dienst willen hebben, niet tot het einde van de overgangsperiode zullen wachten om hiertoe maatregelen te treffen, en dat de gegradueerden in de tuin- en landschapsarchitectuur die naar een betrekking zoeken niet langer de mogelijkheid om de erkenning te verkrijgen kunnen doen gelden, wat hun kansen om in dienst te worden genomen in het gedrang zal brengen; dat ze erop laten volgen dat de "opdrachtgevers" tijdens de overgangsperiode zullen vermijden aan gegradueerden in de tuin- en landschapsarchitectuur taken toe te vertrouwen omdat ze weten dat het werk dat nu toevertrouwd is niet meer na 13 september 1999 kan worden uitgevoerd, dat de waarde van het diploma van gegradueerde in de tuin- en landschapsarchitectuur ten gevolge van de nieuwe reglementering algemeen gesproken sterk in waarde zal verminderen en dat, vanaf de inwerkingtreding van het besluit van 5 maart 1998, de houders van dat diploma

geen verkavelingsvergunningen meer mogen opmaken en wijzigen;

Overwegende dat het wegvallen van een aanzienlijk deel van het werkgebied van de landschapsarchitecten deze laatsten een ernstig nadeel kan berokkenen, dat van materiële en professionele aard is, wegens de onmogelijkheid om nog een erkenning te verkrijgen; dat hierbij een moreel nadeel komt doordat ze, althans gedeeltelijk, zullen moeten overschakelen naar andere activiteiten, en zodoende het belang zullen verliezen dat ze bij zulke uitoefening van dat aspect van hun beroep hebben; dat dat nadeel ernstig en moeilijk te herstellen is; dat de overgangsbepaling van artikel 283/4 niet belet dat dat nadeel berokkend wordt, aangezien de personen die werken toevertrouwen waarvoor een erkenning vereist is, in het bestreden besluit wettige redenen vinden om zich af te keren van de gegradueerden in de tuin- en landschapsarchitectuur, wier erkenning op 13 september 1999 verstrijkt; dat het niet in aanmerking laten komen van de gegradueerden in de tuin- en landschapsarchitectuur om verkavelingsvergunningen op te maken of te wijzigen onmiddellijk is; dat die omstandigheden een moeilijk te herstellen ernstig nadeel opleveren;

Overwegende dat voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, die vervuld moeten zijn wil men de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kunnen bevelen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De zaken met de nummers A. 78.566/XIII-628, A. 78.567/XIII-629 en A. 78.569/XIII-630 worden samengevoegd.

Arikel 2.

Geschorst wordt de tenuitvoerlegging van het besluit van de Waalse Regering van 5 maart 1998 tot vervanging van de artikelen 279 tot 283 van het Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium.

Artikel 3.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het besluit waarvan de tenuitvoerlegging geschorst is.

Artikel 4.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op drie juli 1900 achtennegentig door :

de Hr. LEROY, staatsraad, wnd. voorzitter,
Mevr. MALCORPS, griffier.

De Griffier,

De wnd. Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. LEROY.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.